

ROZHODNUTÍ

Nejvyšší správní soud jako soud kárný rozhodl v senátu složeném z předsedy Zdeňka Kühna a členů Jitky Dýškové, Štěpána Holuba, Petry Janouškové, Stanislava Moláka a Jana Valenty, o návrhu **ministra spravedlnosti** ze dne 8. 12. 2022 na zahájení kárného řízení proti kárně obviněnému soudnímu exekutorovi **JUDr. Marcelu Smékalovi**, Exekutorský úřad Praha - východ, Michelská 1326/62, Praha 4, zast. advokátem Mgr. Tomášem Greplem, Horní náměstí 365/7, Olomouc, při ústním jednání konaném dne 6. prosince 2023,

t a k t o :

JUDr. Marcel Smékal

soudní exekutor,

Exekutorský úřad Praha - východ, se sídlem Michelská 1326/62, Praha 4

s e z p r o š ť u j e

podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb., o řízení ve věcech soudců, státních zástupců a soudních exekutorů,

návrhu, jímž mu bylo kladeno za vinu,

že jako soudní exekutor pověřený vedením exekucí nepředložil celkem 369 řádně a včas podaných odvolání (konkrétně 13 odvolání ze dne 26. 4. 2022, 29 odvolání ze dne 6. 5. 2022, 325 odvolání ze dne 13. 5. 2022 a 2 odvolání ze dne 16. 5. 2022) proti výroku IV. usnesení o zastavení exekuce, kterými kárně obviněný rozhodl o své smluvní odměně, k rozhodnutí věcně a místně příslušným odvolacím soudům, a podaná odvolání posoudil tak, že se k nim nepřihlíží,

neboť uvedené skutky nejsou kárným proviněním.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Shrnutí obsahu kárné žaloby

[1] Dne 8. 12. 2022 došla Nejvyššímu správnímu soudu jako soudu kárnému žaloba podaná kárným žalobcem, ministrem spravedlnosti. Kárný žalobce podal žalobu proti

soudnímu exekutorovi JUDr. Marcelu Smékalovi. Exekutora viní z toho, že v rozporu s § 55c odst. 6 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekučního řádu), nepředložil řádně a včas podaná odvolání oprávněné společnosti Vodafone Czech Republic, a. s., k rozhodnutí věcně a místně příslušným odvolacím soudům. Vodafone podala datovou schránkou v dubnu a květnu 2022 odvolání proti výroku IV. usnesení o zastavení exekuce v celkem 369 exekučních řízeních, kterým kárně obviněný rozhodl o smluvní odměně. Exekutor posoudil tato odvolání tak, že se k nim bez dalšího nepřihlíží, jelikož nebyla doplněna dle § 42 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu.

[2] Kárná žaloba se týká spisů kárně obviněného exekutora ve věcech vedených pod sp. zn.:

081 EX 00353/17,	081 EX 00360/17,	081 EX 00361/17,	081 EX 00483/17,
081 EX 00494/17,	081 EX 00534/17,	081 EX 00537/17,	081 EX 00652/17,
081 EX 00657/17,	081 EX 00697/17,	081 EX 00732/17,	081 EX 00755/17,
081 EX 00798/17,	081 EX 00809/17,	081 EX 00840/17,	081 EX 00851/17,
081 EX 00865/17,	081 EX 00871/17,	081 EX 00876/17,	081 EX 00917/17,
081 EX 00923/17,	081 EX 00934/17,	081 EX 00944/17,	081 EX 00969/17,
081 EX 00988/17,	081 EX 00998/17,	081 EX 01038/17,	081 EX 01051/17,
081 EX 01073,	081 EX 01082/17,	081 EX 01097/17,	081 EX 01225/17,
081 EX 01261/17,	081 EX 01291/17,	081 EX 01366/17,	081 EX 01420/17,
081 EX 01422/17,	081 EX 01591/17,	081 EX 01595/17,	081 EX 01635/17,
081 EX 01668/17,	081 EX 01693/17,	081 EX 01719/17,	081 EX 01749/17,
081 EX 01809/17,	081 EX 01836/17,	081 EX 01853/17,	081 EX 01867/17,
081 EX 01883/17,	081 EX 01928/17,	081 EX 01931/17,	081 EX 01980/17,
081 EX 01999/17,	081 EX 02023/17,	081 EX 02043/17,	081 EX 02111/17,
081 EX 02130/17,	081 EX 02131/17,	081 EX 02196/17,	081 EX 02246/17,
081 EX 02268/17,	081 EX 02331/17,	081 EX 02397/17,	081 EX 02512/17,
081 EX 02565/17,	081 EX 02572/17,	081 EX 02727/17,	081 EX 02737/17,
081 EX 02738/17,	081 EX 02811/17,	081 EX 02861/17,	081 EX 02863/17,
081 EX 02865/17,	081 EX 02934/17,	081 EX 02939/17,	081 EX 02952/17,
081 EX 02954/17,	081 EX 02965/17,	081 EX 02984/17,	081 EX 02985/17,
081 EX 03009/17,	081 EX 03013/17,	081 EX 03020/17,	081 EX 03029/17,
081 EX 03042/17,	081 EX 03066/17,	081 EX 03074/17,	081 EX 03097/17,
081 EX 03135/17,	081 EX 03196/17,	081 EX 03204/17,	081 EX 03206/17,
081 EX 03259/17,	081 EX 03300/17,	081 EX 03348/17,	081 EX 03350/17,
081 EX 03375/17,	081 EX 03457/17,	081 EX 03480/17,	081 EX 03498/17,
081 EX 03507/17,	081 EX 03516/17,	081 EX 03517/17,	081 EX 03544/17,
081 EX 03551/17,	081 EX 03573/17,	081 EX 03579/17,	081 EX 03580/17,
081 EX 03589/17,	081 EX 03598/17,	081 EX 03599/17,	081 EX 03609/17,
081 EX 03616/17,	081 EX 03662/17,	081 EX 03664/17,	081 EX 03713/17,
081 EX 03732/17,	081 EX 03738/17,	081 EX 03762/17,	081 EX 03773/17,
081 EX 03780/17,	081 EX 03799/17,	081 EX 03807/17,	081 EX 03863/17,
081 EX 03874/17,	081 EX 03929/17,	081 EX 03975/17,	081 EX 03993/17,
081 EX 04058/17,	081 EX 04090/17,	081 EX 04104/17,	081 EX 04112/17,
081 EX 04223/17,	081 EX 04253/17,	081 EX 04260/17,	081 EX 04272/17,
081 EX 04281/17,	081 EX 04348/17,	081 EX 04352/17,	081 EX 04357/17,
081 EX 04398/17,	081 EX 04485/17,	081 EX 04504/17,	081 EX 04516/17,
081 EX 04536/17,	081 EX 04583/17,	081 EX 04585/17,	081 EX 04660/17,
081 EX 04674/17,	081 EX 04682/17,	081 EX 04684/17,	081 EX 04685/17,
081 EX 04690/17,	081 EX 04691/17,	081 EX 04707/17,	081 EX 04708/17,
081 EX 04724/17,	081 EX 04741/17,	081 EX 04778/17,	081 EX 04779/17,
081 EX 04795/17,	081 EX 04903/17,	081 EX 04908/17,	081 EX 04972/17,
081 EX 04982/17,	081 EX 04987/17,	081 EX 05007/17,	081 EX 05037/17,
081 EX 05039/17,	081 EX 05094/17,	081 EX 05100/17,	081 EX 05139/17,
081 EX 05146/17,	081 EX 05148/17,	081 EX 05175/17,	

081 EX 05197/17,	081 EX 05219/17,	081 EX 05241/17,	081 EX 05254/17,
081 EX 05265/17,	081 EX 05341/17,	081 EX 05351/17,	081 EX 05357/17,
081 EX 05380/17,	081 EX 05394/17,	081 EX 05417/17,	081 EX 05424/17,
081 EX 05426/17,	081 EX 05473/17,	081 EX 05513/17,	081 EX 05571/17,
081 EX 05611/17,	081 EX 05698/17,	081 EX 05730/17,	081 EX 05747/17,
081 EX 05776/17,	081 EX 05789/17,	081 EX 05792/17,	081 EX 05797/17,
081 EX 05817/17,	081 EX 05829/17,	081 EX 05854/17,	081 EX 05882/17,
081 EX 05911/17,	081 EX 05947/17,	081 EX 06003/17,	081 EX 06023/17,
081 EX 06057/17,	081 EX 06066/17,	081 EX 06098/17,	081 EX 06110/17,
081 EX 06122/17,	081 EX 06186/17,	081 EX 06210/17,	081 EX 06235/17,
081 EX 06240/17,	081 EX 06267/17,	081 EX 06276/17,	081 EX 06283/17,
081 EX 06305/17,	081 EX 06336/17,	081 EX 06401/17,	081 EX 06409/17,
081 EX 06435/17,	081 EX 06436/17,	081 EX 06445/17,	081 EX 06482/17,
081 EX 06515/17,	081 EX 06523/17,	081 EX 06588/17,	081 EX 06605/17,
081 EX 06645/17,	081 EX 06648/17,	081 EX 06697/17,	081 EX 06716/17,
081 EX 06774/17,	081 EX 06824/17,	081 EX 06832/17,	081 EX 06835/17,
081 EX 06836/17,	081 EX 06840/17,	081 EX 06883/17,	081 EX 06899/17,
081 EX 06928/17,	081 EX 06942/17,	081 EX 06983/17,	081 EX 07052/17,
081 EX 07081/17,	081 EX 07108/17,	081 EX 07191/17,	081 EX 07209/17,
081 EX 07248/17,	081 EX 07249/17,	081 EX 07276/17,	081 EX 07291/17,
081 EX 07303/17,	081 EX 07314/17,	081 EX 07408/17,	081 EX 07508/17,
081 EX 07561/17,	081 EX 07575/17,	081 EX 07612/17,	081 EX 07613/17,
081 EX 07655/17,	081 EX 07707/17,	081 EX 07709/17,	081 EX 07733/17,
081 EX 07747/17,	081 EX 07755/17,	081 EX 07774/17,	081 EX 07780/17,
081 EX 07798/17,	081 EX 07870/17,	081 EX 07908/17,	081 EX 07969/17,
081 EX 08004/17,	081 EX 08027/17,	081 EX 08035/17,	081 EX 08050/17,
081 EX 08069/17,	081 EX 08071/17,	081 EX 08077/17,	081 EX 08082/17,
081 EX 08085/17,	081 EX 08098/17,	081 EX 08119/17,	081 EX 08125/17,
081 EX 08126/17,	081 EX 08154/17,	081 EX 08169/17,	081 EX 08174/17,
081 EX 08186/17,	081 EX 08209/17,	081 EX 08223/17,	081 EX 08225/17,
081 EX 08233/17,	081 EX 08242/17,	081 EX 08276/17,	081 EX 08322/17,
081 EX 08332/17,	081 EX 08392/17,	081 EX 08416/17,	081 EX 08419/17,
081 EX 08455/17,	081 EX 08463/17,	081 EX 08494/17,	081 EX 08496/17,
081 EX 08507/17,	081 EX 08516/17,	081 EX 08546/17,	081 EX 08563/17,
081 EX 08574/17,	081 EX 08580/17,	081 EX 08583/17,	081 EX 08716/17,
081 EX 08748/17,	081 EX 08781/17,	081 EX 08810/17,	081 EX 08817/17,
081 EX 08878/17,	081 EX 08911/17,	081 EX 08942/17,	081 EX 08852/17,
081 EX 08971/17,	081 EX 09008/17,	081 EX 08950/17,	081 EX 08950/17,
081 EX 09057/17,	081 EX 09058/17,	081 EX 09037/17,	081 EX 09038/17,
081 EX 09114/17,	081 EX 09159/17,	081 EX 09061/17,	081 EX 09079/17,
081 EX 09297/17,	081 EX 09310/17,	081 EX 09181/17,	081 EX 09265/17,
081 EX 09344/17,	081 EX 09348/17,	081 EX 09317/17,	081 EX 09343/17,
081 EX 09445/17,	081 EX 09499/17,	081 EX 09359/17,	081 EX 09410/17,
081 EX 09565/17,	081 EX 09589/17,	081 EX 09505/17,	081 EX 09525/17,
081 EX 09620/17,	081 EX 09685/17,	081 EX 09603/17,	081 EX 09611/17,
081 EX 09741/17,	081 EX 09777/17,	081 EX 09691/17,	081 EX 09734/17,
081 EX 09856/17,	081 EX 09777/17,	081 EX 09794/17,	081 EX 09838/17,
081 EX 09928/17,	081 EX 09873/17,	081 EX 09902/17,	081 EX 09913/17,
081 EX 09981/17,	081 EX 09956/17,	081 EX 09965/17,	081 EX 09969/17,

[3] Všech 369 odvolání bylo podáno oprávněnou společností Vodafone její datovou schránkou. Fyzická osoba, jejíž jméno a příjmení bylo uvedeno v závěru každého odvolání nad obchodní firmou společnosti Vodafone, je zaměstnankyní této společnosti. Přílohou všech odvolání bylo mj. i pověření pro tuto zaměstnankyni k jednání za Vodafone, které bylo vymezeno následovně: „aby jménem Společnosti jednala před soudy a orgány veřejné správy a samosprávy a v té souvislosti vykonávala veškeré úkony, přijímala doručované

písemnosti, podávala návrhy a žádosti, uznávala nároky a vzdávala se jich, podávala opravné prostředky či námitky a vzdávala se jich, vymáhala nároky a plnění nároků, plnění nároků přijímala a potvrzovala, a to i tehdy, pokud je podle právních předpisů zapotřebí zvláštní plné moci.“. Tímto pověřením tak došlo k vymezení oprávnění jmenované zaměstnankyně společnosti Vodafone k faktickému vyřizování věci, tedy k přípravě samotného podání a k dalšímu zastupování v řízení o podaném odvolání.

[4] V návaznosti na podaná odvolání exekutor vydal 24. 5. 2022 úřední záznam, kterým vyrozuměl společnost Vodafone, že její odvolání bylo podatelnou soudního exekutora posouzeno tak, že se k němu bez dalšího nepřihlíží, jelikož nebyla doplněna dle § 42 odst. 2 o. s. ř. ve lhůtě 3 dnů. Tento závěr učinil exekutor s odůvodněním, že odvolání nepodepsala zaručeným elektronickým podpisem pověřená osoba. Byla odeslána z datové schránky společnosti Vodafone, avšak pověření zaměstnankyně neobsahovalo pověření k odesílání a přijímání písemností prostřednictvím informačního systému datových schránek (dále též jen „ISDS“), tedy pověření obsluhovat ISDS, a proto tedy nemohl postupovat dle § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů. Svůj názor soudní exekutor opřel o závěry stanoviska pléna Nejvyššího soudu ze dne 5. 1. 2017, sp. zn. Plsn 1/2015.

[5] Kárný žalobce cituje aplikovatelné právní předpisy a judikaturu k otázce doručování datovou schránkou a dovozuje z toho, že odvolání odeslané společností Vodafone její datovou schránkou nemuselo být doplněno předložením originálu nebo písemným podáním shodného znění, neboť podpis (elektronickou pečeť) pod takové podání automaticky připojuje ISDS. Jak vyplývá z doručenek, bylo odvolání odesláno z datové schránky společnosti Vodafone, osoba odesílatele tak byla jednoznačně identifikována. Zároveň bylo prokázáno, z jakého typu datové schránky, včetně uvedení ID této schránky, bylo odvolání odesláno a kterého dne s uvedením přesného časového údaje.

[6] Od okamžiku, kdy kárně obviněný obdržel odvolání společnosti Vodafone ke konkrétní spisové značce exekučního řízení, měl doručení odvolání posoudit podle § 18 odst. 2 zákona o elektronických úkonech a v souladu s § 55c odst. 6 exekučního řádu předložit tato odvolání společně s exekučními spisy odvolacímu soudu. Exekutor namísto toho vyhotovil a doručil společnosti Vodafone úřední záznam soudního exekutora ze dne 24. 5. 2022, kterým Vodafone vyrozuměl, že odvolání bylo podatelnou posouzeno tak, že se k němu bez dalšího nepřihlíží, jelikož nebyla doplněna dle § 42 odst. 2 o. s. ř. ve lhůtě 3 dnů.

[7] Exekutor obdržel usnesení krajských soudů, které rozhodovaly o návrhu společnosti Vodafone na určení lhůty, a většina z nich uložila exekutorovi předložit odvolání odvolacímu soudu. Přesto pokračoval exekutor v exekučních řízeních tak, že postupně v průběhu července až září 2022 začal vydávat oznámení o skončení exekuce s odůvodněním, že exekuce byla skončena pravomocným zastavením.

[8] Judikatura i praxe byla stran doručování podání prostřednictvím datové schránky ustálena již minimálně k datu 7. 3. 2016, kdy byl vydán náleze Ústavního soudu ČR sp. zn. II. ÚS 289/15. Z judikatury vyplývá jednoznačný závěr, že v případě doručování písemností prostřednictvím datové schránky je požadavek další autorizace bezúčelný, neboť datová schránka není anonymním úložištěm dat, nýbrž je striktně individuálně přidělena.

[9] Kárný žalobce zdůrazňuje, že není věcí exekutora, aby se zabýval vnitřními záležitostmi společnosti Vodafone a posuzoval vztahy mezi společností jako zaměstnavatelem a jejími zaměstnanci. Každý uživatel datové schránky, tedy i právnická osoba, nese zodpovědnost za ochranu svých přístupových údajů do datové schránky před zneužitím. Je tedy pouze věcí společnosti Vodafone, komu a zda udělí přístupové údaje do své datové schránky, neboť podle zákona se odeslaná datová zpráva právnické osoby považuje za úkon právě této právnické osoby.

[10] Kárný žalobce proto uzavírá, že exekutor svým postupem porušil povinnosti stanovené v § 2 odst. 1, odst. 2 a § 55c odst. 6 exekučního řádu a čl. 5 odst. 1 a čl. 12 odst. 3 Pravidel profesionální etiky a soutěže soudních exekutorů (usnesení Sněmu Exekutorské komory České republiky ze dne 28. 2. 2006) a čl. 2 odst. 2 a čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Jeho jednání přitom nabylo intenzity závažného kárného provinění, protože kárně obviněný upřel společnosti Vodafone právo na odvolání a právo na spravedlivý proces a toto jednání bylo způsobilé podstatným způsobem zasáhnout do majetkových práv společnosti Vodafone. Exekutor tak postupoval v mimořádně vysokém počtu řízení (celkem 369), jeho postup je zcela excesivní, vybočující z právního rámce a rovněž nerespektující základní práva účastníků řízení. Zároveň kárný žalobce poukazuje na to, že exekutor tvrdošíjně zastával názor o správnosti svého postupu i po seznámení se s právním názorem většiny senátů krajských soudů, které měly v gesci rozhodnutí o určení lhůty k provedení procesního úkonu, neboť tyto senáty se v odůvodnění svých rozhodnutí vyslovily ve prospěch společnosti Vodafone. Za to navrhuje kárný žalobce udělit exekutorovi pokutu ve výši 400 000 Kč.

Vyjádření kárně obviněného exekutora

[11] Kárně obviněný exekutor ve vyjádření popřel, že by se dopustil kárného provinění. Kárná žaloba chce trestat exekutora za právní názor. Kárný žalobce je přesvědčen, že příslušné právní závěry kárně obviněného byly excesivní, nepřijatelné a svévolné, a že tak kárnému postihu jejich procesních důsledků nic nebrání. Kárně obviněný je však přesvědčen, že pro takové hodnocení nepřináší kárný žalobce relevantní argumentaci či jiný podklad, za nedůvodnou a excesivní je naopak nutno považovat kárnou žalobu. Hypotetická nesprávnost právního názoru exekutora by jeho kárnou odpovědnost sama o sobě ještě založit nemohla. I kárný soud v minulosti opakovaně konstatoval, že kárnou odpovědnost exekutora nelze shledávat pouze v zastávání odlišného právního názoru a může ji založit pouze zjevně excesivní právní argumentace (takto např. rozhodnutí sp. zn. 15 Kse 7/2014), v případech zcela ojedinělých názorových excesů a projevů svévole, který by zcela postrádaly právní rámec (rozhodnutí sp. zn. 15 Kse 6/2010) atd.

[12] Kárný žalobce pouze navrhl množství volně řazených citací z právního řádu a judikatury, aniž by je ovšem doplnil jakýmkoli podrobnějším vlastním odůvodněním, tím méně pak interpretací a aplikací na konkrétní věc.

[13] Sporná odvolání byla obsahem podání, doručených kárně obviněnému datovou schránkou, a to konkrétně v podobě 44 samostatných datových zpráv pro jednotlivých 44 samostatných řízení, doručených během dubna a května 2022, a dále především v podobě

„hromadného souboru“ (ve formátu PDF o 975 stranách), obsahujícího odvolání v 325 věcech, doručeného jednou „společnou“ datovou zprávou dne 13. 5. 2022.

[14] Fikce podpisu podle § 18 odst. 2 zákona o elektronických úkonech představuje (v § 42 odst. 3 o. s. ř. výslovně upravenou) výjimku z jinak obligatorního požadavku § 42 odst. 2 o. s. ř. na předložení originálu účinně, tedy uznávaným elektronickým podpisem, podepsaného elektronického podání. Ustanovení § 18 odst. 2 zákona o elektronických úkonech fikci podpisu nestanoví paušálně (bez dalšího), ale výslovně ji váže na splnění dalších podmínek, mezi nimi i té, že se musí jednat o úkon „*učiněný osobou uvedenou v § 8 odst. 1 až 4 nebo pověřenou osobou, pokud k tomu byla pověřena*“. Kárně obviněný zjistil, že v podání uvedená zaměstnankyně oprávněného, mezi oprávněné osoby podle § 8 zákona o elektronických úkonech nepatří – nebyla a není ani členem statutárního orgánu podle § 8 odst. 3 zákona, ani osobou pověřenou podle § 8 odst. 6 zákona. To nezpochybnil ani Vodafone, ani kárný žalobce. Kárně obviněný tak dospěl k závěru, že podmínky § 18 odst. 2 zákona o elektronických úkonech nebyly splněny, fikce podpisu nenastala. Požadavek § 42 odst. 2 o. s. ř. na předložení originálu tak nebyl vyloučen. Proto exekutor uzavřel, že se k podání bez dalšího nepřihlíží, jak § 42 odst. 2 výslovně stanoví, aniž by zákon umožňoval jakékoli následné „odstraňování vad“.

[15] Kárně obviněný exekutor dále rozebírá stanovisko pléna Nejvyššího soudu ze dne 5. 1. 2017, sp. zn. Plsn 1/2015, č. 1/2017 Sb. rozh. Podle exekutora fikce podpisu nenastává vždy, ale pouze za splnění zákonných podmínek. Z podmínek § 18 odst. 2 zákona navíc stanovisko výslovně zdůrazňuje, že se především musí jednat o procesní úkon učiněný „*osobou tam označenou*“ (§ 18 odst. 2: „Úkon učiněný osobou uvedenou v § 8 odst. 1 až 4 nebo pověřenou osobou, pokud k tomu byla pověřena [...]“). V uvedeném smyslu postupoval kárně obviněný zcela v souladu se stanoviskem. Účinně nepodepsané podání prostřednictvím datové schránky nepovažoval za řádné automaticky (bez dalšího), ale zabýval se fikcí podpisu podle § 18 odst. 2 zákonech o elektronických úkonech a jejími podmínkami, které – jak zjistil – zjevně nebyly naplněny (kárný žalobce dle exekutora nic takového neučinil – podmínkami daného ustanovení se argumentačně nezabýval.)

[16] Exekutor rovněž odkazuje na body 20 a 22 stanoviska Plsn 1/2015, podle nichž podání obsahující návrh ve věci samé učiněné v elektronické podobě, které nebylo opatřeno uznávaným elektronickým podpisem, nebo které se nepovažuje za podepsané ve smyslu § 18 odst. 2 zákona o elektronických úkonech, je třeba nejpozději do 3 dnů doplnit. Vzhledem k zákonem stanovenému důsledku „nepřihlédnutí“ ve smyslu § 42 odst. 2 věty druhé o. s. ř. nelze uvažovat o výzvě k odstranění vad podání obsahujícího návrh ve věci samé podle § 43 o. s. ř.

[17] Podle bodu 46 stanoviska procesní úkony v občanském soudním řízení činí vždy fyzické osoby (a to i je-li účastníkem osoba právnická). Z téhož vycházel kárně obviněný. Jde naopak o výslovné vyvrácení konstrukce, kterou se ve věci bránila společnost Vodafone, a to že odvolání mělo představovat jakési podání „*samotné právnické osoby*“ – je zřejmé, že nic takového neexistuje.

[18] Z bodů 48 a 49 stanoviska pak plyne, že fyzické osoby, které mají legitimaci k procesním úkonům v občanském soudním řízení, nejsou bez dalšího (jen z důvodu své

procesní legitimace v občanském soudním řízení) oprávněny provádět úkony prostřednictvím datové schránky. Stanovisko jasně potvrzuje, že okruh fyzických osob s oprávněním jednat za právnickou osobu upravují zákon o elektronických úkonech na straně jedné a občanský soudní řád na straně druhé samostatně, přičemž vztah obou úprav není symetrický. Oprávnění dle občanského soudního řádu nezakládá oprávnění podle zákona o elektronických úkonech; u právnických osob je však naopak oprávnění podle zákona o elektronických úkonech (za splnění dalších podmínek) dle stanoviska dostatečné pro jednání v občanském soudním řízení v podobě řádného podání datovou schránkou. Dle bodu 51 stanoviska nejde o to, zda taková (fyzická) osoba je podle příslušných procesních předpisů (občanského soudního řádu, trestního řádu aj.) oprávněna jednat za osobu, pro kterou byla zřízena datová schránka, nýbrž jde o to, že její oprávnění podle § 8 odst. 1 až 4 zákona o elektronických úkonech nebo pověření podle § 8 odst. 6 zákona o elektronických úkonech založilo „fikci podpisu“ osoby, pro kterou byla zřízena datová schránka.

[19] Nepodloženost paušálního závěru kárné žaloby, podle něhož neměl exekutor vůbec zkoumat další okolnosti sporné datové zprávy, vyplývá již ze samotného stanoviska. Dokládá ji však i navazující judikatura Nejvyššího soudu, kdy lze poukázat například na usnesení z 9. 2. 2017, sp. zn. 27 Cdo 4927/2017, které řešilo situaci zpětvzetí žaloby doručené datovou schránkou žalobce jako právnické osoby, učiněné (podle obsahu podání) za právnickou osobu jednatelem (statutárním orgánem), u něhož bylo sporné jeho oprávnění za společnost jednat. Nejvyšší soud k tomu, z hlediska interpretace pravidel fikce podpisu a aplikace stanoviska uvedl následující:

„Namítal-li dovoatel [s odkazem na stanovisko], že pro posouzení úkonů žalobce je rozhodující, že tyto byly učiněny prostřednictvím datové schránky žalobce, přehlíží, že úkon činěný vůči soudu prostřednictvím datové schránky musí být rovněž učiněn k tomu oprávněnou (nebo jí pověřenou) osobou (viz § 8 odst. 3 ve spojení s § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů). Z obsahu spisu se přitom nepodává, že by zpětvzetí žaloby učinila za žalobce osoba k tomu oprávněná ve smyslu označených ustanovení.“

[20] Samotný fakt doručení podání datovou schránkou proto není (vždy) postačující. Nelze ignorovat, která fyzická osoba úkon ve skutečnosti za právnickou osobu činí. Je proto třeba se zabývat podmínkami § 18 odst. 2 zákona o elektronických úkonech, které jsou založeny právě na osobě, která úkon činí, a na vyhodnocení, zda se jednalo o osobu oprávněnou podle § 8 zákona.

[21] Exekutor dále polemizuje s výkladem judikatury, kterou snesla žaloba. Exekutor judikaturu vykládá jiným způsobem než kárný žalobce. Nejvyšší soud, zcela analogicky jako kárně obviněný, v situaci, kdy existuje rozpor mezi podpisem „obálky“ a přílohou podání (byť rozpor v jiných konkrétních aspektech), volí relativně formální řešení, jinými slovy, důsledný postup podle zákona o elektronických úkonech, a to navíc v situaci, kdy o identitě i oprávněnosti jednající osoby (advokátky) nemohlo být pochyb.

Replika kárného žalobce

[22] Kárný žalobce v replice setrval na tom, že v exekučních řízeních použil exekutor zjevně excesivní právní argumentaci, vybočující z jakéhokoli představitelného právního výkladu. Odvolání byla v nyní posuzovaných případech odeslána z datové schránky společnosti Vodafone, proto je měl kárně obviněný v souladu s § 55c odst. 6 exekučního

řádu předložit k rozhodnutí odvolacím soudům, které o nich měly meritorně rozhodnout. Dále kárný žalobce polemizuje s výkladem stanoviska pléna Nejvyššího soudu, jak jej činí exekutor.

[23] Současně kárný žalobce trvá na tom, že exekutor měl povinnost předložit odvolání odvolacímu soudu i v případě, kdy nepovažoval odvolání za řádně podaná, neboť mu jako osobě právně vzdělané muselo být zřejmé, že nepředložením odvolání odvolacím soudům bude společnosti Vodafone upřeno právo na odvolání a tím právo na spravedlivý proces, nadto v rozsahu 369 věcí.

II. Splnění předpokladů pro věcné projednání

[24] Kárný soud nejprve zkoumal, zda kárná žaloba splňuje předpoklady pro věcné projednání. Dospěl k závěru, že byla podána osobou k tomu oprávněnou, obsahuje stanovené náležitosti a ve vztahu k žalovaným skutkům vymezeným ve skutkové větě návrhu byla podána ve lhůtě stanovené v § 117 odst. 3 exekučního řádu.

III. Ústní jednání a posouzení věci kárným soudem

[25] Ve věci proběhlo ústní jednání dne 6. 12. 2023. Kárný žalobce zopakoval základní teze své žaloby, kárně obviněný exekutor zopakoval a dále rozvedl svou obhajobu (viz též níže).

[26] Kárný soud především provedl důkaz výtkou podle § 7a exekučního řádu, udělenou předsedkyní Okresního soudu Praha - východ kárně obviněnému exekutorovi dne 21. 11. 2022 (sp. zn. 40 Spr 10404/2022). Zde exekutorovi předsedkyně okresního soudu vytkla prodlení ve vztahu k předložení návrhů na určení lhůty podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích. Podle výtky exekutor návrhy na určení lhůty ze dne 14. 6. 2022 nepředložil do pěti pracovních dnů krajskému soudu, ani ve lhůtě 30 dnů neučinil požadovaný procesní úkon – předložení odvolání odvolacímu soudu. Návrhy na určení lhůty předložil krajským soudům v rozmezí od 21. 7. 2022, tedy po uplynutí lhůt, čímž se dopustil průtahů.

[27] Z výtky je tak patrné, že kárně obviněného nelze činit odpovědným za průtahy s předložením návrhů na určení lhůty krajským soudům, neboť za to již byl postižen. Byť kárná žaloba zmiňovala rovněž tyto průtahy, kárný soud k této otázce při posuzování žalovaného skutku přihlížet nemohl (shodně usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 10. 7. 2018, čj. 9 As 79/2016-41, č. 3779/2018 Sb. NSS, body 50 až 53 i s obsáhlou citací další judikatury).

[28] Skutkové otázky nejsou mezi stranami sporné, liší se jen v jejich právním posouzení. Z provedených důkazů kárný soud potvrdil, že všechna odvolání vypadala stejně. Jak správně uvádí kárně obviněný exekutor, odvolání oprávněné Vodafone představuje tradičně koncipované podání s označením účastníka řízení (společnosti Vodafone) jak v úvodu (na tzv. rubrice), tak v závěru (v podpisové doložce). Na rubrice je oprávněná označena pouze identifikací právnické osoby, bez uvedení za ni jednajících (podepisujících) fyzické osoby, ovšem na závěr podání je zařazena podpisová doložka obsahující tzv. prostý elektronický podpis,

tedy zápis jména a příjmení jednající osoby, a to konkrétně ve znění (i s odkazem na přílohu):

Mgr. A. K.
Vodafone Czech Republic a.s.
Přílohy:
Pověření k jednání
[...]

[29] V přiloženém pověření z 19. 8. 2021 pak oprávněná společnost Vodafone, jednající členy představenstva, pověřuje A. K. jako zaměstnankyni společnosti k jednání před soudy.

[30] Není rovněž pochyb, že se celá věc stala po skutkové stránce způsobem, kterým ji popisuje kárná žaloba. Exekutor všechna odvolání vyhodnotil tak, že se k nim nepřihlíží, neboť dle jeho právního názoru nebyla doplněna dle § 42 odst. 2 o. s. ř. ve lhůtě 3 dnů. Odvolání totiž sice bylo (dle právního názoru exekutora) zasláno z datové schránky Vodafone, ovšem bylo podepsáno jen prostým elektronickým podpisem zaměstnankyně společnosti Vodafone, která nebyla osobou pověřenou k odesílání a přijímání písemností podle ISDS. K tomu kárný soud provedl důkaz záznamem exekutora ze dne 24. 5. 2022. Během jednání se též prokázalo, že kárně obviněný o těchto závěrech informoval společnost Vodafone, byť až po uplynutí třídní lhůty, která se dle exekutora měla uplatnit podle § 42 odst. 2 o. s. ř.

[31] Společnost Vodafone se proti postupu exekutora bránila u příslušných krajských soudů návrhem na určení lhůty k provedení procesního úkonu – předložení odvolání odvolacímu soudu. Krajské soudy vyhodnotily tyto návrhy trojím způsobem.

[32] Na jedné straně návrhu na určení lhůty vyhověly, aniž hodnotily meritorně spornou otázku (zda bylo či nebylo odvolání perfektní). Jako reprezentanta této skupiny rozhodnutí provedl kárný soud důkaz usnesením Městského soudu v Praze ze dne 10. 8. 2022, čj. 35 UL 11/2022-17.

[33] Druhá skupina rozhodnutí návrhu na provedení procesního úkonu rovněž vyhověla, navíc však podrobila kritice též samotný postup exekutora a odvolání vyhodnotila jako řádné (k tomu jako příklad provedl kárný soud důkaz usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 29. 8. 2022, čj. 61 UL 76/2022-9).

[34] A konečně poslední skupina rozhodnutí návrhu na určení lhůty nevyhověla, a to z formálního důvodu, neboť řízení před exekutorem bylo pravomocně skončeno. Otázkou účinnosti odvolání se soudy v této skupině nezabývaly (jako příklad provedl kárný soud důkaz usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 15. 8. 2022, čj. 104 UL 31/2022-19).

[35] V nynější věci kárný žalobce žaluje exekutora za jeho nesprávný právní názor. Kárný soud z níže uvedených důvodů odpovědnost exekutora v této skutkové situaci neshledal. Ovšem již na tomto místě kárný soud zdůrazňuje, že tím současně nijak **nepotvrzuje** právní názor, k němuž exekutor dospěl. Jen civilním soudům přísluší finálně posoudit, která z rozdílných interpretací odvolání společnosti Vodafone je po právu.

[36] Kárný soud předně opakuje svou konstantní judikaturu, podle níž kárné řízení proti exekutorům se nemůže stát prostředkem sjednocování exekuční judikatury a nemůže nahrazovat věcný soudní přezkum rozhodnutí exekutorů. K tomu jsou příslušné soudy v jiném řízení, a to na základě systému opravných prostředků, které upravuje exekuční řád a občanský soudní řád.

[37] V nynější věci jde především o právní otázku – spor o výklad, zda byla sporná odvolání podána řádně. Kárnou odpovědnost exekutora však nelze dovodit jen proto, že exekutor zastává odlišný právní názor či výklad zákona než kárný žalobce, ledaže by byl takový výklad zjevně excesivní. Kárný soud proto musel zvážit, zda argumentace, kterou volí kárně obviněný exekutor, je alespoň *prima facie* legitimní, nebo zda jde o excesivní výklad právního předpisu (srov. rozhodnutí kárného soudu ze dne 6. 3. 2018, čj. 14 Kse 2/2017-108, bod 43, s citací starší judikatury).

[38] Jiná je samozřejmě situace, pokud původně neurčitá slova zákona či jiný výkladový problém již byl vyřešen civilní judikaturou, typicky (ale ne nutně jen) Nejvyšším soudem. V takovém případě by se exekutor již nadále nemohl hájit tím, že i jeho výklad je (teoreticky) možný. Exekutor musí přihlížet k vývoji soudního výkladu práva a musí tento vývoj ve své rozhodovací praxi zohledňovat a respektovat (podobně rozhodnutí ze dne 30. 10. 2018, čj. 14 Kse 1/2018-114, bod 34).

[39] V nynější věci se exekutor opřel o výklad elektronických právních úkonů, jak jej provedlo stanovisko Nejvyššího soudu ve shora opakovaně citované věci sp. zn. Plsln 1/2015. Z tohoto stanoviska kárný žalobce vyvozuje jednoznačný závěr, že odvolání společnosti Vodafone bylo podáno perfektním způsobem, naopak exekutor dovozuje ze stejného stanoviska, že nikoli. Postoj exekutora je konzistentní, a to od samého počátku. V reakci na kárnou žalobu své argumenty jen precizoval a konkretizoval.

[40] Podle kárného soudu ze stanoviska plyne jasný závěr, že fikce podpisu v § 18 odst. 2 zákona o elektronických úkonech plyne z „technického“ oprávnění k obsluze datové schránky, nikoli jiného (např. i zvláštního) oprávnění k jednání za držitele datové schránky. Stanovisko relativně jasně řeší situaci, kdy podání v datové zprávě neobsahuje žádný podpis. Pokud dochází k použití fikce podpisu podle § 18 odst. 2 zákona o elektronických úkonech, pak je odesláním z datové schránky autentizována datová zpráva jako celek (tedy jak její „obálka“, tak její příloha) (bod 14 stanoviska).

[41] Exekutor svou obhajobu staví na tom, že datovou zprávu podepsal prostým elektronickým podpisem někdo jiný, proto se datová zpráva považuje za vadné elektronické podání osoby, která připojila svůj elektronický podpis. Proto toto podání v elektronické podobě je třeba podle § 42 odst. 2 o. s. ř. ve lhůtě doplnit listinným originálem nebo elektronicky, tj. podáním s uznávaným elektronickým podpisem nebo autentizovaným prostřednictvím systému datových schránek; jinak se k takovému podání nepřihlíží. Exekutor v tomto odkazuje na bod 28 stanoviska Plsln 1/2015.

[42] Mezi stranami je tak spor o výklad § 18 odst. 2 zákona o elektronických úkonech, podle něhož úkon učiněný osobou uvedenou v § 8 odst. 1 až 4 nebo pověřenou osobou, pokud k tomu byla pověřena, prostřednictvím datové schránky má stejné účinky jako úkon

učiněný písemně a podepsaný. Podle exekutora není pochyb, že v odvolání prostým elektronickým podpisem podepsaná zaměstnankyně nebyla osobou podle § 8 odst. 1 až 4 ani nebyla pověřenou osobou ve smyslu § 8 odst. 6 téhož zákona. Kárný žalobce naopak, zjednodušeně řečeno, vychází z teze, že podstatné je, že podání odešlo z datové schránky Vodafone, exekutor nesmí řešit vztahy uvnitř obchodní společnosti.

[43] Kárný soud chápe rozpaky společnosti Vodafone, která považovala postup exekutora za nepřipustně formalistický, a rozumí též kárnému žalobci, který se rozhodl v této věci podat kárnou žalobu. Nicméně platí, co kárný soud uvedl výše – kárnou odpovědnost za nesprávný výklad zákona lze shledat jen tam, kde je nesprávnost evidentní, typicky jde o interpretační exces. O to ještě v této věci nejde. Exekutor podává proti argumentaci kárného žalobce ucelenou právní argumentaci. Je pravda, že některé části stanoviska Nejvyššího soudu mu dávají za pravdu (např. body 41, 48 a 51 stanoviska).

[44] Na různé výkladové problémy, které stanovisko neřeší, upozorňuje též právní doktrína. Například Jan Podaný píše, že v „*odůvodnění stanoviska se hovoří pouze o oprávněných a pověřených osobách (podle § 8 odst. 1 až 4 a podle § 8 odst. 6 ZoElÚ), nikoli o administrátorovi (§ 8 odst. 7 ZoElÚ), natož o elektronické aplikaci, která se přihlašuje systémovým certifikátem (a tím „přiznává“, že je stroj). V § 18 odst. 2 ZoElÚ také není o těchto možnostech ve vztahu k fikci podpisu zmínka, zákon zde hovoří pouze o oprávněné nebo pověřené osobě. V případě administrátora by snad bylo možné dovozovat, že jde o pověřenou osobu sui generis, která má jen o něco více práv než ostatní pověřené osoby. Jinými slovy, má-li administrátor právo „posílat zprávy“, lze dovozovat, že je také pověřenou osobou podle § 18 odst. 2 ZoElÚ. Stanovisko to ale neříká a teprve další judikatura ukáže, jak to Nejvyšší soud myslel. Administrátoři totiž obsluhují datovou schránku v praxi poměrně často. [...] V praxi by vynětí elektronické aplikace (popř. též administrátora) z fikce podpisu samozřejmě znamenalo, že by se nenaplnil záměr Nejvyššího soudu - nezkoumat, kdo konkrétně podání z datové schránky odeslal.“ (Podaný, J. Dopady stanoviska Nejvyššího soudu k dokumentům v elektronické podobě a praktická doporučení pro advokáty (2. díl), *Bulletin advokacie*, 24. 8. 2017, srov. zde <http://www.bulletin-advokacie.cz/dopady-stanoviska-nejvyšsiho-soudu>).*

[45] Jan Podaný rovněž upozorňuje na další výkladový problém, který stanovisko přináší, totiž co se stane, pokud – jako v nyní kárným soudem řešené věci – připojí k podání svůj podpis zaměstnanec právnické osoby, který však není osobou uvedenou v § 8 odst. 1 až 4 zákona o elektronických úkonech nebo pověřenou osobou: „*Nejvyšší soud také neuvažil (ve stanovisku se o tom vůbec nehovoří), zda uvedenému závěru o přednosti uznávaného elektronického podpisu před fikcí podpisu vyhovuje jen takový podpis podatele, u kterého je v době dodání soudu možné ověřit jeho platnost, nebo fikci brání i neplatný uznávaný podpis podatele (proto, že podání bylo po podpisu změněno, nebo byl užit klíč k již expirovanému či revokovanému certifikátu), popř. zda fikci brání i uznávaný elektronický podpis, o kterém ani po provedeném ověření nelze o platnosti či neplatnosti rozhodnout („podpis nelze ověřit“).*“ Kárný soud podotýká, že podobné otázky samozřejmě přináší též prostý elektronický podpis, jako byl podpis zaměstnankyně v nynějším případě. Jan Podaný k tomu dále říká: „*V praxi mohou tyto závěry Nejvyššího soudu působit poměrně značné potíže, pokud podání bude opatřeno naskenovaným podpisem zaměstnance (např. při jednání za banku), popř. koncipienta (při jednání za advokáta). To jsou nepochybně osoby odlišné od držitele datové schránky (banky, advokáta). Pokud ale tyto osoby jednají podle obsahu podání jménem držitele datové schránky*

(jako pověření zaměstnanci), proč by jejich naskenovaný podpis měl fikci bránit, jak se domnívá Nejvyšší soud?“ (Podaný, cit. dílo).

[46] Kárný soud proto nebude řešit, kdo má v nynější věci pravdu. To musí zodpovědět civilní soudy, na které se obrátila ve svých věcech společnost Vodafone. Není na kárném soudu, aby namísto civilních soudů tuto otázku nyní sám řešil a namísto civilních soudů rozsuzoval spor mezi exekutorem a společností Vodafone, či výklad byl v dané věci správný. Pokud snad dají civilní soudy za pravdu společnosti Vodafone, ovšem exekutor tvrdošíjně setrvá i dále na svých závěrech, o kárnou odpovědnost by se již teoreticky jednat mohlo. V nynější fázi je však předčasné o něčem podobném uvažovat. Třeba dodat, že judikatura, na kterou se odvolává kárný žalobce, shora uváděné výkladové nuance v žádném případě neřeší.

[47] Kárný soud opakuje, že nynějším rozhodnutím nijak neschvaluje jednání exekutora. Sporná věc zůstává otevřena a rozhodují o ní civilní soudy. V nynější kárné věci však kárný soud musí kárně obviněného exekutora zprostit podle § 19 odst. 2 zákona č. 7/2002 Sb. kárné žaloby, neboť v žalobě uvedený skutek není za těchto specifických okolností kárným proviněním.

[48] Podle § 19 odst. 3 téhož zákona má v tomto případě kárně obviněný nárok vůči státu na náhradu nákladů účelně vynaložených v souvislosti s kárným řízením. Kárně obviněný se však tohoto nároku před vyhlášením rozhodnutí výslovně vzdal, proto o tomto nároku kárný soud nerozhodoval.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. prosince 2023

Zdeněk Kühn
předseda kárného senátu